

Fővárosi Ítéltábla

16.Gf.40.002/2023/7-II.

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Vető Ügyvédi Iroda (cím1.; ügyintéző: dr. Vető Gábor ügyvéd) által képviselt Felperes (cím2.) felperesnek a Király Ügyvédi Iroda (cím3., ügyintéző: dr. Király László ügyvéd) által képviselt I.r. alperes (cím4.) I. rendű és II.r. alperes (cím5) II. rendű alperes és a Jávor és Társai Ügyvédi Iroda (cím6., ügyintéző: dr. Jávor Béla ügyvéd) által képviselt III.r. alperes (cím7.) III. rendű alperes ellen kártérítés megfizetése iránti perében a Fővárosi Törvényszék 2022. november 16-án kelt 15.G.41.580/2022/21-I. számú ítéletével szemben a felperes által benyújtott fellebbezés folytán – nyilvánosan megtartott tárgyaláson – meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal hagyja helyben, hogy a felperes a 2.313.200 (kettőmillió-háromszáztizenháromezer-kettőszáz) forint eljárási illetéket az államnak – az állami adó- és vámhatóság illetékbevételei számlájára – az esedékesség napjáig köteles megfizetni.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és II. rendű alpereseknek mint együttes jogosultaknak 120.000 (százhuszezer) forint + áfa, a III. rendű alperesnek 120.000 (százhuszezer) forint összegű másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokon eljáró Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: elsőfokú bíróság) által megállapított, a fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint a felperes (akkori nevén: Felperes Nemzetközi Tanácsadó és Befektetésszervező Részvénytársaság) és a II. rendű alperes között 1998. június 9. napján együttműködési megállapodás jött létre az Program1 (Program1) megvalósítása érdekében.

[2] Ezen előzmény után, a megállapodás folytatásaként 2003. június 26. napján együttműködési megállapodás jött létre a felperes (Felperes), az I. rendű alperes jogelődje (1.

sz. I.r. alperesi jogelőd), a II. rendű alperes (Önkormányzat) és a III. rendű alperes (III.r. alperes) között. Az együttműködési megállapodás célja az volt, hogy az Program1 megvalósuljon és hosszú távon működjön Budapest helységében, annak érdekében, hogy a sportutánpótlást, nevelést végző sportegyesületek a feladatot minél magasabb színvonalon lássák el. A program keretében egyrészt a szükséges tárgyi feltételek kialakítása, másrészt a tehetséges gyermekek kiválasztása és sportolási feltételeinek kialakítására került sor, a program utolsó eleme pedig hosszabb távon, valamennyi érdekelt fél számára kedvező gazdasági, marketingprogram megvalósítása lett volna.

[3] Az együttműködési megállapodás 2. pontja szerint az Önkormányzat tájékoztatja az Felperesot, hogy a helység közigazgatási határain belül a saját fenntartású óvodáiban a reklámtörvényben leírtak betartásával az Felperes által kidolgozottak szerint az III.r. alperes reklámtáblákat helyezhet el az intézményvezetők hozzájárulásával. Megbízta az III.r. alperes-t, hogy a reklámhelyeket értékesítse azzal a feltétellel, hogy az ebből származó bevételt a sportegyesület a működésére és a részére átadott sportterületek fejlesztésére fordítsa, az Felperes által kidolgozott terv szerint. Az Felperes tudomásul veszi az Önkormányzat tájékoztatását, a reklámhelyek értékesítésével és sportberuházásokkal kapcsolatban, vállalja, hogy az általa kidolgozott Program1 szerint az III.r. alperes szerződést köt az Felperes Általános és Sportiskola sportberuházásaira vonatkozóan. Az III.r. alperes a külön szerződésben részletezett beruházásokat legkésőbb 2003. IV. negyedévében teljesíti.

Az Önkormányzat teljeskörű felelősséget vállal az III.r. alperes és az Önkormányzat között a reklám, illetve a sportberuházásokkal kapcsolatos, az önkormányzati vállalatok, Önkormányzat részéről történő teljesítéséért az Felperes felé.

[4] A 3. pont értelmében az Felperes és az általa megbízott sportszervezetek az Program1 alapján szervezik és valósítják meg a résztvevő gyermekek képzését. Az 5. pont rögzítette, hogy az III.r. alperes az Felperes jogi és pénzügyi garanciája mellett vállalja, hogy az általa menedzselte beruházások átadását követő 15 napon belül a létrejött beruházást térítésmentesen az Önkormányzat tulajdonába adja. Az Önkormányzat vállalja, hogy a létrejött beruházást önkormányzati tulajdonba veszi. A tulajdonba került létesítményt üzemelteti, az üzemeltetéshez karbantartáshoz, felújításhoz szükséges költségeket az Önkormányzat a mindenkori költségvetésben – a megállapodás teljesítési ideje alatt – biztosítja.

A 6. pont szerint az Önkormányzat vállalja, hogy a tulajdonában álló létesítményekben folyamatosan elvégezteti a rendeltetésszerű működés feltételét biztosító karbantartási, javítási és felújítási munkákat, az üzemeltetést végző szervezet kiválasztása során az Felperesot egyetértési jog illeti meg.

[5] Ugyanezen a napon, az együttműködési megállapodás 1. számú mellékleteként a felperes és az I-II. rendű alperesek között megállapodás jött létre az „Program1 megvalósításának szabályai az 1. sz. I.r. alperesi jogelőd Intézményben” címmel.

[6] Ennek a 4. pontja az Felperes, vagy az általa felkért sportszervezetek felhatalmazását tartalmazza a sportalkalmassági és sportegészségügyi szűrés elvégzésére.

A 6. pont értelmében az Felperes az általa végzett szűrés eredménye alapján ajánlást tesz az iskolának, az iskola e szakmai rangsor figyelembevételével létesíti az első osztályosok tanulói jogviszonyát.

A 7. pont szerint a tanóra és a tanórán kívüli, valamint az alaptevékenységbe tartozó foglalkozásokat követően, figyelembe véve a hatályos jogszabályokat, a vagyonkezelő szervezet díjmentesen biztosítja a tornaterem, tornaszoba használatát az Felperes, illetve az általa megbízott sportszervezetek, valamint az Program1ban részt vevő sportolók és tanulók számára. Az Önkormányzat a más sportágakban folyó utánpótlás, nevelés, a közoktatási feladatok teljesítésére tekintettel díjmentesen biztosítja a név Sportcsarnok használatát az Felperes, illetve az általa megbízott sportszervezetek, valamint az Program1ban résztvevő sportolók és tanulók számára.

A 8. pont előírta, hogy a vagyonkezelő szervezet szombaton és vasárnap 8-20 óráig díjmentesen biztosítja az előre egyeztetett időpontokban a tornaterem és a tornaszobák használatát az Felperes, illetve az általa megbízott sportszervezetek számára, illetve az Program1ban részt vevő sportolók és tanulók számára.

A 9. pont értelmében az Felperes az iskolával kialakítandó jó kapcsolat érdekében szükség szerint részt vesz az iskola által szervezett koordinációs értekezleten, amelyet bármelyik fél kezdeményezésére össze kell hívni.

A 12. pont szerint a sportberuházások elkészülte után füves és műfüves pályákat az oktatási időben délelőtt az iskola tanulói, délután az iskola tanulói és az Program1ban részt vevő tanulók használják. Az Felperes, vagy az általa megbízott szervezet jogosult elsősorban hétfőn is sportnapokat, sporttevékenységeket rendezni.

A 13. pont alapján az iskola alkalmazásában lévő testnevelő tanárok és a sportszakmai igazgatóhelyettes az Program1ba bevonhatók.

A 15. pont szerint amíg az iskolában az Felperes működik, addig a beruházások keretében megvalósult elnöki, dolgozói, edzői, dolgozói titkárság, könyvtár összesen 111 m² területű kijelölt helyiségekbe bejelentkezhet. Az Felperes kijelenti, hogy a nevezett helyiségek III.r. alperes által történő használatához hozzájárul, amíg a program működik.

[7] Az I. rendű és a II. rendű alperes között 2003. június 26. napján vagyonkezelési szerződés is létrejött, az együttműködési szerződés 5. számú mellékleteként.

[8] A szerződés 5. pontja szerint a vagyonkezelőt megillető használati jog ingyenes. A vagyonkezelő ingyenesen köteles továbbá biztosítani a kezelésébe adott vagyon használatát az Program1ban résztvevők részére, a tehetséggondozási program megvalósításával összefüggésben, valamint az III.r. alperes részére az utánpótlásnevelési programmal összefüggésben.

A 10. pont kimondta, hogy a vagyonkezelő a szerződés tárgyát képező vagyontárgyakat el nem idegenítheti, meg nem terhelheti, az Program1ban részt vevőkön kívül más használatába nem adhatja. Az ebből eredő kárért teljes kártérítéssel köteles helytállni.

A 11. pont rögzítette, hogy a vagyonkezelő jogosult a kezelésébe kapott vagyontárgyakkal kapcsolatosan üzemeltetési szerződést kötni. A kezelésbe adó rögzítette, hogy az üzemeltető

személyek kiválasztása során az Felperesot egyetértési jog illeti meg az általa létrehozott beruházások üzemeltetőjével kapcsolatosan.

[9] 2003. július 15. napján felperes és a III. rendű alperes között megállapodás (NRHD szerződés) jött létre. Ennek III.8. pontja szerint a felek megállapodtak abban, hogy az III.r. alperes a kerületben az Felperes név- és rendszerhasználat (ENRJ) jogáért az Felperesnak évente visszavonhatatlanul a 2010/2011-es tanévtől minden év február 4. hetében egyösszegben utalja az ENRJ-ért járó ellenértéket, ameddig az 1. sz. Felperes Általános és Sportiskola működik, illetve az elkészült beruházásokat bármilyen formában használják, vagy hasznosításra kerülnek.

A 9. pont szerint az Felperes az III.r. alperes megerősödése érdekében – az III.r. alperes kérésére – az Önkormányzat egyetértésével átmenetileg lemond 2003-tól 2010-ig az ENRJ-ért járó ellenértékről, árbevételről azzal a feltétellel, hogy azt a 2010/2011-es tanévtől hosszú távon realizálják a felek. A felek arról is megállapodtak, hogy az III.r. alperes a 2008. évtől négy éven keresztül évente a beruházások ellenértékének és az III.r. alperes anyagi helyzetének figyelembevételével a mindenkori jegybanki alapkamat megfizetését vállalja.

A szerződés IV.1. pontja szerint az III.r. alperes az Felperesnak az ENRJ-ért 2011. február 4. hetében 35.000.000 forintot és a mindenkor érvényes Áfa törvény szerinti forgalmi adó összeget fizet meg átutalással. Az ezt követő 20 éven keresztül, 2012. február 4. hetétől 2031. 4. hetéig bezárólag évente 12.000.000 forintot, (plusz évente) a KSH által közzétett hivatalos, az előző évi inflációval növelt összeg, plusz a mindenkor érvényes Áfa törvény szerinti forgalmi adót fizet meg.

A IV.4. pont értelmében az Felperes ezt a megállapodást kizárólag azzal a feltétellel írja alá – az Önkormányzat vezetésével történt egyeztetést követően –, hogy ha a fenti fizetési ütemezés szerint az III.r. alperes amiatt nem tudja teljesíteni a fizetési kötelezettségét, mert az Önkormányzat bármilyen okból felmondaná a közöttük 2003. június 26. napján aláírt megállapodásokat, akkor a fenti fizetési ütemezés szerint az Önkormányzat köteles haladéktalanul az III.r. alperes helyett időben teljesíteni, tekintettel az Önkormányzat teljeskörű felelősségvállalására, 2003. június 26. napján aláírt együttműködési megállapodásban rögzítettek szerint.

[10] Az I. rendű alperes 2007-ben kezdődő tanévtől kezdve közoktatású típusú sportiskola lett.

[11] A III. rendű alperes pénzügyi helyzete a 2009. évre fokozatosan romlott, jelentős köztartozást halmozott fel.

[12] A II. rendű alperes Oktatási, Közművelődési, Sport- és Ifjúsági Bizottsága 2009. július 7-én ülést tartott, amelyen a felperes képviselője indítványozta a program bevonásába az egyesület3 sportegyesületet.

[13] A II. rendű alperes képviselő-testülete a 2009. július 8-i ülésén meghozott, 927/2009. (VII. 8.) határozatával a vagyonkezelői és az üzemeltetési feladatok ellátásával a III. rendű alperes helyett az I. rendű alperes jogelődjét bízta meg. Ugyanezen testületi ülésen

a III. rendű alperest egy másik sportlétesítmény üzemeltetésével bízta meg, évi 9.000.000 forint támogatás mellett, azzal, hogy a szerződés akkor lép hatályba, ha a III. rendű alperes legkésőbb 2009. július 12-éig visszaadja az I. rendű alperesi jogelőd részére a sportolói játékjogokat, versenyengedélyeket.

[14] A III. rendű alperes 2009. júliusában lemondott a tanulók játékjogáról és versenyengedélyéről, és azt az I. rendű alperes jogelődje részére visszaadta, aki azt 2009. július 31-én átvette.

[15] A II. rendű alperes 2011. május 11-én, majd 2015. október 26-án kelt nyilatkozatával felmondta a felek közötti négyoldalú szerződést. (Helyesen: a 2015. október 26-i felmondás valójában az I. rendű alperestől származik.)

[16] A III. rendű alperes 2012. január 24. napjától 2018. október 17. napjáig felszámolás alatt állt.

[17] A felperes 2015. október 28-án előterjesztett, 2016. április 14-én felemelt, majd 2016. május 6-án kiterjesztett keresetében az I. és II. rendű alperesek 83.000.000 forint + áfa összegű kár és annak kamatai egyetemleges megfizetésére kötelezését kérte azzal, hogy ezen összegből 35.000.000 forint után 2011. március 1. napja és 4x12.000.000 forint után 2012. március 1. napja, 2013. március 1. napja, 2014. március 1. napja és 2015. március 1. napja a kamatfizetés kezdő időpontja. Kérte a III. rendű alperest ennek tűrésére kötelezni.

Keresetét a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 318. § (1) bekezdésére és 339. § (1) bekezdésére alapította.

[18] A módosított keresete alapjaként előadta, hogy az I. és a II. rendű alperes a 2013. június 26. napján létrejött négyoldalú együttműködési megállapodást megszegve neki kárt okozott. A kárt elmaradt haszonként, a III. rendű alperessel 2003. július 15-én kötött megállapodás alapján részére járó rendszerhasználati díj megfizetése elmaradásában jelölte meg. A felemelt keresete a 2011. február végétől 2015. február végéig esedékes rendszerhasználati díjak összegét tartalmazta.

[19] Előadta, hogy az Program1 megvalósulása és hosszú távú működése érdekében ő, valamint a III. rendű alperes jelentős, 150 millió forintot is meghaladó értékű beruházást valósított meg az iskola területén.

[20] Tételesen kifejtette, hogy I. és II. rendű alperes mely megállapodás melyik pontjának megszegésével okozta a kárát.

Az I. rendű alperes a 2009. év elejétől megszegte a négyoldalú együttműködési megállapodás 3. pontját, amely szerint az általa megbízott sportszervezetek végzik a sportszakmai munkát. Ezzel ellentétesen az általa javasolt egyesületekkel elutasította az együttműködést, és e feladatok elvégzésével más egyesületeket bízott meg. E szerződés 1. számú mellékletének 4. pontját 2009. július 9-étől megszegte, mivel az ő, valamint a III. rendű alperes munkatársait kizárta az iskola területéről. E melléklet 6. pontját a 2003/2004-es tanévtől megszegte azáltal, hogy nem kizárólag az ő, vagy az általa megbízott szervezet által készített szakmai rangsor figyelembevételével létesítette az első osztályos tanulók jogviszonyát. E melléklet 7., 8., 12. és 15. pontját 2009. július 9. napjától kezdődően megszegte azáltal, hogy a program munkatársait kizárta a létesítmények területéről, ezáltal megghiúsítva munkavégzésüket, a vagyongazdálkodási feladatok ellátását és az edzések megtartását, megakadályozva a tornaterem, tornaszoba és irodák használatát, hasznosítását mind az ő, mind az általa megbízott sportszervezetek számára. Az 1. számú melléklet 9. pontját megszegte azáltal is, hogy a 2007/2008-as tanévtől kezdődően elzárkózott az általa kezdeményezett koordinációs értekezletek megtartásától. E melléklet 13. pontját megszegte a 2003/2004-es tanévtől azáltal, hogy elvonta a sportszakmai igazgatóhelyettes hatáskörét, felülbírálta döntéseit. Megszegte a szerződés 5. számú mellékletének 5. pontját 2009. július 9. napjától azáltal, hogy nem biztosította ingyenesen a kezelésébe adott vagyon használatát a programban résztvevők részére, valamint a III. rendű alperes számára az utánpótlás nevelés programmal összefüggésben. Az 5. számú melléklet 10. pontját 2009. július 9-étől megszegte azzal, hogy a program keretében megvalósuló beruházások használatát kívülálló harmadik személyek számára tette lehetővé. Az 5. számú melléklet 11. pontját megszegte ugyanezen időponttól azáltal, hogy az üzemeltető személyének kiválasztásához a hozzájárulását nem kérte.

[21] Előadta, hogy a II. rendű alperes az együttműködési megállapodás 2. pontjában teljes felelősséget vállalt felé a III. rendű alperessel szembeni, reklámmal és beruházásokkal kapcsolatos kötelezettségek teljesítéséért.

[22] A II. rendű alperes az együttműködési megállapodás 3. pontját a 2009. év elejétől kezdődően megszegte azáltal, hogy nem törekedett a javasolt új egyesülettel történő együttműködésre, nem akadályozta meg az együttműködés elutasítását az általa javasolt sportegyesületekkel, illetve maga is támogatta, hogy az iskola más egyesületeket bízjon meg e feladatok elvégzésével. A megállapodás 5. és 6. pontját, valamint a 3. számú melléklet 9. pontját 2004. szeptemberétől megszegte azzal, hogy nem biztosította teljeskörűen az üzemeltetéshez, a karbantartáshoz, felújításhoz szükséges költségeket. Állítása szerint a II. rendű alperes összesen 34.294.001 forint összegben nem tett eleget fenntartási és finanszírozási kötelezettségének, amely hozzájárult a III. rendű alperes köztartozásai felhalmozódásához, és így a szerződés felmondásához.

[23] A II. rendű alperes a megállapodás 8. pontját 2009. július 9-étől megszegve nem biztosította a létesítmények térítésmentes használatát az Program1 megvalósítása érdekében. Az 1. számú melléklet 4. pontját 2009. július 9-től megszegve nem biztosította az ő, valamint a III. rendű alperes munkatársainak zavartalan munkavégzését az elkészült beruházások területén. Az 1. számú melléklet 7., 8., 12. és 15. pontját ugyanezen időponttól megszegte azzal, hogy nem biztosította a program munkatársainak bejutását a létesítmények területére. Az 1. számú melléklet 9. pontját a 2007/2008. tanévtől megszegte azzal, hogy kezdeményezés

ellenére sem hívta össze valamennyi érdekelt fél részvételével a koordinációs értekezleteket. A szerződés 5. számú melléklete 5. pontjának megszegésével 2009. július 9-étől nem biztosította az ingyenesen elkészült létesítmények használatát az Program1ban résztvevők részére, valamint a III. rendű alperes számára. Az 5. számú melléklet 10. pontját ugyanekkortól megszegve a megvalósult beruházások használatát kívülálló személyeknek átengedte, valamint az 5. számú melléklet 11. pontját megszegte azáltal, hogy az üzemeltető személyének kiválasztásához a hozzájárulását nem kérte.

[24] A kár összege megegyezik a III. rendű alperessel kötött kétoldalú megállapodás alapján a III. rendű alperes által fizetendő név- és rendszerhasználati díj összegével. Előadta, hogy e kétoldalú megállapodásról az I. és II. rendű alperesek nyilvánvalóan tudtak. A 2009. február 12-én tartott helyszíni szemlét követően a 2009. március 30-án készült emlékeztetőben kifejezetten rögzítésre került, hogy a III. rendű alperessel kötött megállapodásában átmenetileg mondott le az árbevételekről a III. rendű alperes anyagi helyzetének megerősítése érdekében. Profitorientált gazdasági társaságként nyilvánvalóan az eszközölt beruházások után hosszú távon nyereségre törekszik. A III. rendű alperessel szembeni felmondás eredményeként az általa eszközölt beruházások eredményeként megvalósult létesítmények üzemeltetéséből befolyt további árbevétel nem a III. rendű alperest gazdagítja, a III. rendű alperes minden bevételétől elesett, így a 2003. július 15-i kétoldalú megállapodásban vállalt fizetési kötelezettségének ez okból kifolyólag nem tudott eleget tenni.

[25] Az I. és II. rendű alperesek szerződésszegő magatartásai külön-külön és együttesen is megfosztották őt attól a lehetőségtől, hogy az őt megillető összeghez hozzájuthasson. A III. rendű alperes köztartozásainak felhalmozódását és ennek következtében a vele szembeni felmondást az eredményezte, hogy a II. rendű alperes nem tett eleget a finanszírozási kötelezettségének, de a kár abban az esetben sem következett volna be, ha az egyesületnek történt felmondást követően az I. és II. rendű alperesek az általa javasolt sportegyesülettel folytatják az együttműködést, és az egyetértésével választják ki az üzemeltető személyét, biztosítva létesítmények használatát, hasznosítását is.

[26] Álláspontja szerint a kárösszeg esedékessége a rendszerhasználati díjak mint elmaradt bevételek esedékességéhez igazodik.

[27] Vitatta, hogy a felek közötti szerződés lehetetlenülés folytán megszűnt volna, és állította, hogy a közoktatási típusú sportiskolai rendszer modellje éppen az Program1 volt, annak nevelési-oktatási részével azonos. Előadta, hogy a közoktatási típusú sportiskolai rendszerben bevezetett pedagógiai program és kerettanterv nem zárta ki az Program1 megvalósítását, mert a szerződés rögzíti, hogy az Program1 megvalósítása során figyelemmel kell lenni az iskolai tantervre. Hangsúlyozta, hogy az általa megvalósított sportberuházás nélkül az I. rendű alperes nem tudta volna ellátni a sportiskolai feladatokat. Az I. rendű alperes az általa megvalósított beruházásokat használja és üzemelteti, illetve lényegében az Program1ot valósítja meg.

[28] Álláspontja szerint nincs relevanciája annak, hogy a III. rendű alperessel szembeni felszámolási eljárásban bejelentette-e követelését, mert a szerződés felmondását követően elvonták tőle az egyesület kiválasztásának jogát, így a rendszerhasználati díj iránti igényétől akkor is esik, ha a III. rendű alperessel szemben nem indul felszámolási eljárás.

[29] Az I. és II. rendű alperesek érdemi ellenkérelmükben a kereset elutasítását és a felperes perköltségükben marasztalását kérték. A követelés jogalapját és összecszerűségét is vitássá tették.

[30] Elsődlegesen a felperes kereshetőségi jogának meglétét vitatták.

[31] Az 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Csődtv.) 37. § (3) bekezdésére utalással kifejtették, hogy a III. rendű alperessel szemben folyamatban volt felszámolási eljárásban a hitelezői igény bejelentésének elmulasztásával a keresetben érvényesített igény megszűnt, az kárként nem érvényesíthető.

[32] Elévülési kifogásukban előadták, hogy a károkozó magatartások felperes által állított 2004-2009. közötti időpontjaira tekintettel a követelés 5 éven túli, így az legkésőbb 2014-ben elévült.

[33] Állították, hogy a egyesület2t Sportiskola és Általános Iskola a 2007. évtől kezdődően semmilyen formában nem használja a felperes által hivatkozott Program1ot, hanem az államilag akkreditált, korábban szervezet1, azóta szervezet2 által gondozott tanterv szerint működik.

[34] A versenyeztetési jogot az III. rendű alperes visszaadta, emiatt kényszerült az iskola arra, hogy ideiglenesen az egyesület1 Egyesülettel, majd már a saját maga által alapított egyesület2t Sportegyesülettel biztosítsa a tanulók versenyeztetési jogát.

Álláspontjuk szerint a felperes által hivatkozott sportprogram a felperes által állított formában nem létezett, a programról írásbeli anyagot felhívásra sem kaptak.

[35] A III. rendű alperessel az együttműködés azért szűnt meg, mivel adótartozása volt, ezért nem láthatta el az együttműködési megállapodásban vállalt szerződési kötelezettségeit. Ezért a sportolók verseny- és játékjogáról is lemondott.

[36] A négyoldalú megállapodás 2009. július 8. napját követően a rPtk. 312. § (2) bekezdése alapján, lehetetlenülés következtében megszűnt, a III. rendű alperes adótartozása miatt nem folytathatta az együttműködést, amelyre tekintettel a megállapodás egyik szereplője kiesett a szerződésből. Az iskola 2007-től közoktatási típusú sportiskola lett, utánpótlás nevelési programját ettől kezdődően a jogszabályok határozták meg. A 9/2007. (II. 27.) OKM rendelet szerint kellett meghatározni a pedagógiai programját, amelyet a II. rendű alperes 2007. július 3-i határozatával jóváhagyott.

[37] Az iskolához tartozó és a II. rendű alperes tulajdonában levő létesítmények vagyonkezelője és az üzemeltetője az iskola lett, a tanulók játék- és versenyjogával a továbbiakban ő rendelkezett. A négyoldalú megállapodás ugyan formailag hatályban maradt, azonban a felek részben nem teljesítették, részben erre módjuk sem volt.

A közoktatási típusú iskolarendszer bevezetésével megszűnt az egyesület díjazásának lehetősége, a vagyonkezelésben levő iskola volt az, aki a teljes területet fenntartotta, gondozta, és ezt a II. rendű alperes a vagyonkezelési jogviszony keretében finanszírozta.

[38] A megállapodás a 2011. május 11-i felmondással – a korábbi lehetetlenülés hiányában – a szerződés 16/b. pontja értelmében mindenképpen megszűnt. A megállapodás struktúrájából, a jogok és a kötelezettségek rendszeréből következően a II. rendű alperes mint tulajdonos és az iskola akkori fenntartója visszalépésével már nem lehetséges a megállapodás további teljesítése a többi fél, különösen az I. rendű alperes részéről. A jogok és kötelezettségek komplex rendszere miatt, amely mind a négy félre nézve kölcsönösen jogokat és kötelezettséget írt elő, bármely fél felmondása a teljes megállapodást megszünteti.

[39] Állították, hogy az NRHD szerződésről nem tudtak. A négyoldalú megállapodásban nem esik szó arról, hogy a felperes milyen anyagi előnyt feltételez az együttműködésből, valamint nincs utalás a név- és rendszerhasználati díjról szóló megállapodásra sem.

[40] A négyoldalú megállapodás 2. pontja értelmében a reklámhelyek értékesítésének bevételeit a sportegyesület működésére és a sportterületek fejlesztésére kell fordítani, nincs szó arról, hogy ebből a felperes részesülne. Az NRHD szerződés nem reklámhelyek értékesítéséről szól, a szerződések semmilyen lehetőséget nem biztosítottak a felperes számára név- és rendszerhasználati díj követelésére.

[41] Vitatták, hogy a II. rendű alperes finanszírozási kötelezettségének ne tett volna eleget a III. rendű alperes vonatkozásában. Vitatták, hogy a III. rendű alperes bevételeinek elmaradása a magatartásukra visszavezethetően következett be; azt, hogy károkozó magatartást tanúsítottak, vitatták a szerződésszegést, az okozati összefüggés meglétét és a kárösszecszerúségét is. Állították, hogy a III. rendű alperes a tagdíjak vonatkozásában az elszámolási kötelezettségének nem tett eleget, ezzel ellehetetlenítve a további finanszírozását is.

[42] A II. rendű alperes ezen felül a követelés idő előttiségét állítva a per megszüntetését kérte. Előkérdésnek minősítette, hogy a felperes igényét megkísérelte-e a III. rendű alperessel szemben érvényesíteni, és a követelése behajthatatlannak bizonyult-e.

[43] A III. rendű alperes a kereset teljesítését nem ellenezte.

[44] Előadta, hogy a négyoldalú megállapodás tartalmazta azt is, hogy a felperes és közte külön megállapodás is fog születni a beruházásokkal kapcsolatban, így a külön megállapodásról és annak tartalmáról valamennyi félnek tudomása volt.

A felek már a 2001-es tanévtől megállapodtak abban, hogy a felperes átmenetileg lemond a program megvalósításából befolyó bevételek öt megillető részéről annak érdekében, hogy a közreműködő egyesület anyagilag megerősödhesen. A későbbi térülést rendezte a felperes és közte 2003. július 15. napján létrejött kétoldalú megállapodás és az abban rögzített név- és rendszerhasználati díj.

Utalt az Oktatási és Közművelődési Bizottság 2002. május 13-i üléséről készült jegyzőkönyv kivonatra, amely szerint a II. rendű alperes azért vállalt felelősséget, hogy az ő teljesítése a egyesület⁴ felé hosszú távon is működőképes legyen. A felszámolóbiztos által kiállított nyilatkozat alapján bizonyította, hogy a II. rendű alperes megszegte a négyoldalú megállapodás rendelkezéseit, mivel a finanszírozási kötelezettségének nem tett eleget, és ezzel anyagilag ellehetetlenítette. A felszámolási iratokból kitűnően a II. rendű alperes 34.290.000 forintot jogellenesen nem fizetett meg a részére, és ez ellehetetlenítette a működését. Állította, hogy a reklámhelyek értékesítéséből a 2007. évtől bevételre tett volna szert.

[45] Az I. és II. rendű alperesek nem biztosították a felperesnek a közreműködő egyesület kiválasztásának joga gyakorlását a neki történt felmondást követően. Szintén nem biztosították a létesítmények ingyenes használatát. E szerződésszegő magatartások miatt a II. rendű alperest a felperessel szemben önálló és közvetlen felelősség terheli. A szerződésszegés miatt a II. rendű alperes kötelezettsége a felperessel szemben jóval azelőtt beállt, hogy ő felszámolási eljárás alá került volna, ezért szükségtelen lett volna a követelés felszámolási eljárásban bejelentése.

[46] Az elsőfokú bíróság a 2019. június 27-én kelt 32.G.44.797/2015/93-I. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

[47] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2021. január 27. napján kelt 16.Gf.40.311/2020/15. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat meghozatalára utasította.

[48] A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a 2022. március 11. napján kelt 15.G.40.706/2021/22-I. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

[49] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2022. június 22. napján kelt 16.Gf.40.164/2022/9. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a 35.000.000 forint és járulékai megfizetése iránti keresetet elutasító részében helybenhagyta, ezt meghaladóan – a teljes perköltségre kiterjedően – hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot e körben újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasította.

[50] Meghagyta, hogy a részben újra megismétlendő eljárásban a bírósági úton érvényesíthető 48.000.000 forint kárigény megalapozottságát érdemben kell vizsgálni, amely megalapozottság annak függvénye, hogy fennáll-e az okozati összefüggés a felperes kára és az I. és II. rendű alperesek állított károkozó magatartása között. E körben kell értékelni a hitelezői igény bejelentésének elmulasztását a III. rendű alperessel szemben folyamatban volt felszámolási eljárásban, vizsgálva, hogy a bejelentés megtörténte esetén a kár – akár részben – térülhetett-e volna.

Vizsgálni kell a szerződés I. és II. rendű alperesek által állított, lehetetlenülés folytán történt megszűnését is.

Mindezek után, illetőleg ezek függvényében annak vizsgálata szükséges, hogy az I. és II. rendű alperes szerződésszegő magatartása eredményezte-e a III. rendű alperes fizetéseképtelenségét, és amennyiben igen, ezen szerződésszegő magatartás közvetetten okozta-e a felperes állított kára bekövetkeztét. Azt is vizsgálni szükséges, hogy a rendszerhasználati díj egyéb úton történő térülésének elmaradását a felperes szerződésben biztosított jogai I. vagy II. rendű alperesek általi megsértése okozta-e, e jogellenes magatartás mennyiben áll összefüggésben a felperes állított kárával.

[51] Az újra megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság az I. és II. rendű alperesek 2022. november 2-i, 18. számú beadványát 2022. november 7-én adta ki a felperesnek és a III. rendű alperesnek. A felperes az iratot a letöltési igazolás tanúsága szerint 2022. november 14-én vette kézhez.

[52] Az elsőfokú bíróság a 2022. november 16-án (helyesen: 2022. november 9-én) kelt 15.G.41.580/2022/21-I. számú ítéletével a keresetet elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az I-II. rendű alperesnek egyetemlegesen 3.445.300 forint, továbbá a II. rendű alperesnek további 10.000 forint, míg a III. rendű alperesnek 200.000 forint perköltséget.

Kötelezte a felperest, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 2.313.200 forint le nem rótt illetéket.

[53] Az ítélet indokolásában a rPtk. 318. § (1) bekezdése és a 339. § (1) bekezdése idézését követően megállapította, hogy a kerettantervek jóváhagyásának rendjéről, valamint egyes oktatási jogszabályok módosításáról szóló 17/2004. (V. 20.) OM rendelet, továbbá a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet módosításáról szóló a 9/2007. (II. 27.) OKM rendelet (a továbbiakban: OKM rendelet) 1. §-a szerint a 17/2004. (V. 20.) OM rendelet (a továbbiakban: OM rendelet) „a közoktatási típusú sport iskolai kerettanterv” alcímmel egészült ki. Idézte a kiegészült OM rendelet 2/A. § (1) bekezdésében foglaltakat, továbbá a kiegészített 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet (a továbbiakban: MKM rendelet) „a sport iskolai nevelés és oktatás” alcíméből a 39/J. § (1)-(4) bekezdéseivel bevezetett szabályozást.

[54] Elsődlegesen az I. és II. rendű alperesnek a négyoldalú szerződésnek a rPtk. 312. § (1) bekezdése alapján megszűnésére alapított kifogását vizsgálva nem vitatottként rögzítette, hogy az I. r. alperesnek a 2007. évtől közoktatási típusú sportiskolaként kellett működnie.

[55] Megállapította, hogy az OM rendelet, az MKM rendelet „jelen perben releváns” előírásai és az OKM rendelet előírásai miatt az I. és a II. rendű alpereseknek a négyoldalú megállapodásban, szerződésekben meghatározott teljesítési kötelezettsége a rPtk. 312. §-ában foglaltak szerint az I. és II. rendű alpereseknek fel nem róható okból ellehetetlenült, amelynek következtében a szerződés megszűnt. Ezen előírások lehetetlenné, illetve jogellenessé tették az I. és II. rendű alpereseknek a felperessel kötött szerződésből eredő valamennyi kötelezettsége teljesítését.

[56] Idézett a szerződés teljesítésének jogi okból történt lehetetlenülésére vonatkozó szakirodalomból, megállapítva, hogy a teljesítés akár rendelet, hatósági határozat eredményeként is lehetetlenné válhat. A lehetetlenülés feltétele, hogy az végleges legyen.

[57] Az I. rendű alperes (jogelődjének) pedagógiai programját a II. rendű alperes a 797/2007. (VII. 3.) számú határozatával 2007. július 3. napján jóváhagyta. Ezzel az I. rendű alperes közoktatási típusú sportiskolává vált; alapfeladatává lett az utánpótlás nevelése, ami addig szabadidős tevékenységként működött.

A II. rendű alperes képviselő-testülete jogszabályi kötelezettségnek tett eleget azzal, hogy „a perben releváns közjogi szervezetszabályozó eszközök által előírt” az I. rendű alperes jogelődjének közoktatási típusú sportiskolaként működése feltételét e határozattal megteremtette.

[58] A OM rendelet 2/A. § (1) bekezdésében foglaltak szerint az I. rendű alperes csak akkor láthatta el a sportiskolai feladatait, ha a helyi tantervet a közoktatási típusú, az OM rendelet 2. számú melléklete szerinti sportiskolai kerettanterv alapján készíti el, és az oktatást ez alapján folytatja, ez alapján készíti el a pedagógiai programját is. Ez az előírás kizárta,

hogy a feladatait a négyoldalú megállapodásban meghatározottak szerint, az Program1nak megfelelően lássa el.

Kizárta, hogy a négyoldalú együttműködési megállapodás 3. pontja szerint a felperes által megbízott sportszervezetek végezzék a sportszakmai munkát, mert azt az I. rendű alperes a kerettanterveknek megfelelően volt köteles elvégezni.

A rendelet szabályozása nem tette lehetővé a kerettanterv erre vonatkozó rendelkezése hiányában az együttműködési megállapodás 1. számú mellékletének 13. pontja szerinti kikötés teljesítését, a testnevelő tanárok és a sportszakmai igazgatóhelyettes bevonását az Program1ba, a 9. pont szerinti koordinációs értekezletek megtartását, illetve az órarend összeállítás során az együttműködési kötelezettséget. A rendelet kizárta, hogy az I. rendű alperes az Program1 részeként végzett sportszakmai munkát összehangolja a felperessel, avagy a III. rendű alperessel. A rendelet kizárta a programban résztvevőknek a szerződés 1. számú mellékletének 7. pontjában, 8. pontjában, 12. pontjában és 15. pontjában rögzített jogainak gyakorlását is.

[59] Az MKM rendelet (39/J. §) (2) bekezdése szerint az I. rendű alperes a felek között létrejött négyoldalú megállapodásban foglaltakkal ellentétben köteles volt biztosítani azok számára is a tanulmányok folytatását, akik a sportiskolai kerettanterv tekintetében nem megfelelő sporttevékenység, illetve sportbéli fejlődés miatt a sportiskolai kerettanterv alapján végzett oktatásban nem vehetnek részt. A (3) bekezdés szerint az I. rendű alperesnek a sportiskolai kerettanterv alapján volt kötelessége a tanulók felvétele, amely kizárta, hogy az együttműködési megállapodás 1. számú mellékletének 4. pontja szerinti felméréseket a felperes vagy a III. rendű alperes végezze, továbbá az I. rendű alperes az 1. számú melléklet 6. pontjának rendelkezése szerint, az általuk elkészített szakmai rangsor figyelembevételével hozza létre az első osztályos tanulók jogviszonyát.

[60] Az együttműködési megállapodás megszűnésére figyelemmel a II. rendű alperesnek nem kellett biztosítania a szükséges költségeket a rendeltetésszerű működés feltételeit biztosító karbantartási, javítási és felújítási munkák elvégzéséhez. A szerződés megszűnését követően lehetővé vált az üzemeltető személyének kiválasztása a felperes hozzájárulása nélkül is.

[61] A felperes nem tudta bizonyítani, hogy a közoktatási típusú sportiskoláknak az oktatási miniszter által kihirdetett kerettanterve megegyezik az Program1mal, vagy akár azt, hogy az Program1 megfelel a közoktatási típusú sportiskolai rendszer elvárásainak.

[62] A közoktatási típusú sportiskolai rendszerben a jogszabály által előírt kizárólagossággal és kötelező jelleggel bevezetett pedagógiai program és kerettanterv nem engedte meg, hogy azzal párhuzamosan az I. rendű alperes alkalmazza az Program1ot.

A jogszabályi rendelkezéssel szemben nincs jelentősége annak, hogy a szerződés előírja az Program1 összehangolását a tantervvel. Az Program1 párhuzamos alkalmazása tilalmán az sem változtat, hogy az I. rendű alperes a felperes által megvalósított beruházásokat használja, illetve üzemelteti. Az, hogy a felperes állítása szerint az I. rendű alperes az Program1mal

„lényegében azonos” programot használ, nem jelenti azt, hogy ne a jogszabályban kötelezően előírt programot használná.

[63] A felperes állításával szemben iskolaigazgató jogelőd képviselője, tanú³ és tanú² tanúvallomása sem igazolta, hogy az Program1 a közoktatási típusú sportiskolák kerettantervévé vált, vagy a kettő megegyezett volna.

[64] Az OM rendelet és az MKM rendelet által előírt, a sportiskolai feladatok ellátására vonatkozó kötelezettségek akadályát képezték annak, hogy ugyanezen feladatokat az I. rendű alperes a szerződésben meghatározottak szerint az Program1nak megfelelően végezze; ez az I. és II. rendű alperes valamennyi szerződéses teljesítésének végleges, az rPtk. 312. §-ában foglaltak szerinti lehetetlenülését jelentette. Ezzel a felperes és az alperesek közötti szerződés a teljesítés jogi okból történő lehetetlenné válására tekintettel, az I. és II. rendű alpereseknek fel nem róható okból 2007. július 3. napján megszűnt.

[65] Mivel a felperes által állított kár 2012. februárjától kezdődően keletkezett, illetve a hivatkozott jogsérelem is a szerződés lehetetlenülése után történt, a kár nem eredhet az I. és II. rendű alperesek szerződésszegéseiből.

[66] A felperes azért sem hivatkozhat a kijelölési joga megsértésére, mert – az együttműködési megállapodás lehetetlenülés miatti megszűnése hiányában – a szerződések teljes időtartama alatt kizárólag III. rendű alperest kellett a felperes által kiválasztott sportszervezetnek, üzemeltetőnek tekinteni; a felperesnek nem kellett a kijelölési jogával élnie, így attól nem is zárhatták el.

[67] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes kártérítési igénye azért sem megalapozott, mert a felperes a III. rendű alperessel szemben 2012. január 24-től 2018. október 17-ig folyt felszámolási eljárásban a Csődtv. 35. § (1) bekezdése szerint esedékessé vált 48.000.000 forint követelését a Csődtv. 37. § (1) és (2) bekezdése szerint nem jelentette be. A Csődtv. 37. § (3) bekezdése szerint a követelések bejelentésére nyitva álló határidő elmulasztása jogvesztéssel jár; az adóssal szemben olyan igényből eredően, amely már a felszámolás kezdő időpontjában is fennállt, nem lehet követelést érvényesíteni, mert a jogvesztő határidő elmulasztása következtében a követelés megszűnik.

[68] Mivel a felperes a bejelentést elmulasztotta, a rendszerhasználati díj iránti követelése a III. rendű alperessel szemben 2012. január 24-én megszűnt. Ezért e követeléstől nem az I. és II. rendű alperesek szerződésszegő magatartása miatt esett el, hiszen a követelés teljesítésére 2012. január 24-ét követően a III. rendű alperes az I. és II. rendű alperes szerződésszerű magatartása esetén sem lett volna köteles, és azt a felperes sem lett volna jogosult követelni. A felperesnek a követelését be kellett volna jelenteni a III. rendű alperessel szembeni felszámolási eljárásba, hogy a követelése ne szűnjön meg, és az ne

jelentkezzen elmaradt haszonban megnyilvánuló kárként, függetlenül az I. és II. rendű alperes szerződésszegő vagy szerződésszerű magatartásától.

[69] A felszámoló téves álláspontját tartalmazó nyilatkozat nem menti fel a felperest a Csódtv. 37. § (1)-(3) bekezdése szerinti kötelezettsége elmulasztása alól, mert a rendszerhasználati díj megfizetésére a perbeli szerződések szerint a III. rendű alperes volt köteles.

[70] Az elsőfokú bíróság a lehetetlenülés elbírálása során nem vette figyelembe az I. és II. rendű alperes 18. sorszám alatt 2022. november 2-án érkezett beadványában foglaltakat részben „az eltérő jogi álláspont”, részben pedig amiatt, mert a beadványban az I. és II. rendű alperesek a korábbi nyilatkozatukat ismételték meg.

Emellett álláspontja szerint nem ad alapot a tárgyalás elhalasztására, illetve a per elhúzódására vezet, amennyiben a fél képviselője nem hajlandó az ellenérdekű fél beadványa tartalmának megismerésére annak ellenére, hogy arról tudomással bír, és annak átvételétől nincs elzárva; ezzel „a Pp. 5. § (6) bekezdésében” foglalt jogok nem sérülnek. Ezért a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: rPp.) 8. § (2) bekezdésére és 2. § (1) bekezdésében foglaltakra is figyelemmel a tárgyalás berekesztésének nem volt akadálya.

[71] Az ítélettel szemben a felperes fellebbezett. Fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását és az (I. és II. rendű) alperesek kereset szerinti marasztalását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

[72] A rPp. 2. §-ában rögzített, a tisztességes eljárás lefolytatásához fűződő érdeke megsértéseként hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság az I. és II. rendű alperest több ízben, utoljára a 2022. október 5. napján tartott tárgyaláson is felhívta nyilatkozattételre a hitelezői igénybejelentés, a szerződés lehetetlenülés folytán történő megszűnése, a kötelezettségeik teljesítése tekintetében, amely felhívásnak nem tettek eleget. Emellett a bíróság öt nem hívta fel az I. és II. rendű alperes addig előterjesztett nyilatkozataira észrevétel megtételére. Ennek alapján alappal vélhette úgy, hogy az I. és II. rendű alperes által korábban e körben előadottak kiegészítésre, tisztázásra szorulnak, és nem számíthatott az érdemi bizonyítás lefolytatása nélkül a jelen ítélet szerinti döntésre.

[73] Sérelmezte, hogy az I. és II. rendű alperes 18. számon érkezett beadványa joghatályosan vele közlésre nem került, azt nem ismerhette meg, azt a tárgyaláson sem kapta kézhez, nem is ismertették.

[74] Az általa indítványozott tanúk meghallgatását az elsőfokú bíróság annak ellenére mellőzte, hogy előzőleg felhívta őt annak tisztázására, mire kéri a meghallgatásukat.

[75] Érdemben kifejtette, hogy az ítélet megalapozatlanul állapította meg a négyoldalú megállapodás lehetetlenülés folytán történt megszűnését. A rPtk. 312. §-ának valamint az MKM rendeletnek az irányadó rendelkezéseit csupán idézi, azonban az azokból levonható következtetéseket figyelmen kívül hagyja. Amennyiben a lehetetlenülés be is következett volna, nem lett volna mellőzhető az azért való felelősség vizsgálata.

[76] Az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette ítélete tényállásában, hogy az I. rendű alperes (jogelődje) a 2007-2008-as tanévtől kezdődően közoktatási típusú sportiskolaként működött, azonban nem felel meg a valóságnak, hogy így kellett tovább működnie, ugyanis ez az I. rendű alperes döntésén és a II. rendű alperes jóváhagyásán múlt. E döntésre az ő kezdeményezésére, a szerződésben részes felek egyeztetését és valamennyi fél beleegyezését követően került sor. Az ilyen további működésnek feltétele volt az általa korábban megvalósított beruházás, infrastrukturális háttér rendelkezésre állása.

[77] Álláspontja szerint a közoktatási típusú sportiskolává minősítés nem zárta ki, hogy az Program1 délutáni szabadidős programként működjön, illetve a négyoldalú megállapodás a továbbiakban is megvalósításra kerülhessen. Hivatkozott a négyoldalú együttműködési megállapodásban részes felek által 2007. július 20. napján kötött megállapodásra, amelynek szükségességét (az iskola és a sportegyesület között) éppen a rendelet írta elő. Ezt követően e megállapodás szerint folyt a gyerekek kiválasztása, a III. rendű alperes segítségével.

Az Program1 megvalósulása nem lehetetlenült, az 2009. decemberéig működött. A II. rendű alperes a négyoldalú megállapodás megerősítését közölte vele 2009 nyarán.

[78] A megállapodás lehetetlenülésének hiányát támasztja alá a II. rendű alperes 2011. május 11-i, felmondást tartalmazó levele is, valamint az a tény, hogy az I. rendű alperessel egészen 2015-ig érdemben tárgyalt az együttműködésről, amíg az I. rendű alperes 2015. október 26-án szintén fel nem mondta a megállapodást.

A lehetetlenülést cáfoló körülményként hivatkozott a 2007. november 28-i, a közoktatási típusú sportiskolai működés tárgyában tartott országos konferencia anyagára, amely során az Program1ot követendő példaként állították a résztvevők elé. Az akkori ifjúsági- és sportminiszter által elmondottak is azt támasztják alá, hogy az Program1 mintájául szolgált a közoktatási típusú sportiskolák kerettanterveinek és működésük szabályozásának.

[79] A 2009-es eseményeket követően a sportprogram megvalósítása változatlanul folyt tovább, de kizárólag az I. és II. rendű alperesek igényei szerint, abból öt és a III. rendű alperest kizárták. Az Airegyesület1 Egyesület és a egyesület2t Egyesület is ugyanazt a tevékenységet folytatta, mint a III. rendű alperes. A iskolaigazgató jogelőd képviselője tanúvallomásában elmondottak is azt támasztják alá, hogy az I. rendű alperes ugyanazt a tevékenységet folytatta továbbra is, amelyet az együttműködési megállapodás keretében kezdett meg.

[80] A II. rendű alperes 2009. júliusában 150 millió forintot kínált fel számára az Program1ért, ebből következően arra a II. rendű alperesnek nyilvánvalóan szüksége volt; ez szintén cáfolja a megállapodás lehetetlenülését.

[81] Felsorolta az egyes, a négyoldalú megállapodást érintő eseményeket, megállapodásokat az I. rendű alperes 2015. október 26-i felmondásáig, hangsúlyozva, hogy a közoktatási típusú sportiskolákra vonatkozó szabályozással a négyoldalú megállapodásban foglalt rendszer működése nem ellentétes, annak betartása nem lehetetlenült.

[82] Előadta, hogy az Program1 részeként az iskola oktatási programjába nem akart beavatkozni, a felek közötti megállapodások az iskola oktatási programját nem érintették, így ez sem vezethetett a négyoldalú megállapodás lehetetlenüléséhez. Az Program1 ugyanis nem pedagógiai program, hanem komplex sportprogram, amely segíti az iskola pedagógiai programját, a kettő egymás mellett megvalósítható. Az I. rendű alperesnek korábban és a közoktatási sportiskolává válást követően is volt olyan osztálya, amely nem volt sportosztály, sportfoglalkozáson nem vett részt. Az I. rendű alperes jogelődjének pedagógiai programja 1999-ben úgy módosult, hogy az Program1 által javasolt kiegészítő sporttevékenységet mint délutáni szabadidős tevékenységet írta le.

A kerettantervtől eltérni nem volt szükséges, az ítélet nem ad arra indokolást, miért zárná ki a kerettanterv az Program1 alkalmazhatóságát.

[83] Elfogadhatatlannak minősítette azt az állapotot, hogy a beruházása eredményeként megvalósult infrastruktúrát, a mai napig a tulajdonában lévő vagyonelemeket a II. rendű alperes által kiválasztott egyesület akként használja, hogy annak fenntartásával, működésével, karbantartással felmerülő költségeket az I. és II. rendű alperesek nem kötelesek viselni.

[84] Fenntartotta, hogy az együttműködési megállapodásból következően a III. rendű alperes megfelelő bevételhez jutott volna, amelynek folytán a felé fennálló kötelezettségeket teljesíteni tudta volna. Ezt a III. rendű alperes felszámolójának 2017. október 17-i nyilatkozata önmagában is igazolja, de ennek bizonyítására a tanúk meghallgatását is indítványozta.

[85] Az ítélet tévesen rögzítette azt is, hogy a III. rendű alperessel szembeni igénye elenyészett volna azáltal, hogy azt a felszámolási eljárásban nem érvényesítette. Ezzel szemben a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.311/2022/15. számú határozatában kifejtettekre hivatkozott, azzal egyetértett. A megtérülés kérdéskörében az I. és II. rendű alperesnek kellett volna nyilatkozatot, illetve bizonyítási indítványt előterjeszteni, a bizonyítatlanság terhe rajtuk nyugszik.

[86] Kérte a bizonyítási eljárásnak a kiegészítését a másodfokú eljárásban az általa indítványozott tanúk meghallgatásával.

[87] A felperes fellebbezését kiegészítve előadta, hogy a II. rendű alperes Oktatási és Közművelődési Bizottságának 2002. május 13-i üléséről készült jegyzőkönyv tanúsága szerint és a négyoldalú együttműködési megállapodásból is kitűnően a II. rendű alperes egyértelműen felelősséget vállalt arra vonatkozóan, hogy a III. rendű alperes a négyoldalú megállapodás alapján teljesíteni tudjon. Hivatkozott arra, hogy a III. rendű alperes teljesítőképességére vonatkozó álláspontját alátámasztja a 2008. május 15-i és a 2008. szeptember 1-i megállapodás tartalma is. Ennek igazolására indítványozta korábban a mellőzött tanúk meghallgatását. Idézett a II. rendű alperes Oktatási és Közművelődési Bizottsága 1999. március 1. napján tartott ülésének anyagából, amely bizonyítja, hogy az Program1 tanórán kívüli tevékenységként került integrálásra, fogalmilag kizárt a lehetetlenülés. Ismételt előadta, miként állapodtak meg a felek az Program1 megvalósításában, és hivatkozott a felek együttműködésére, megállapodásaira a közoktatási típusú sportiskolává válást követő időszakban, amelyből következően a program megvalósítása nem lehetetlenült. Az iskola továbbműködéséhez szükség volt az általa végzett beruházásokra, az iskola körzeten kívüliségére, és az általa kiválasztott egyesület közreműködésére.

[88] Kérte az ügyben felmerült morális kérdéseket is figyelembe venni.

[89] Az I. és II. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az ítélet helybenhagyását kérték, annak helyes indokai alapján.

[90] A III. rendű alperes észrevételében sérelmezte az elsőfokú eljárásban az iratok megismerhetőségének elmaradását és azt, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás teljeskörű feltárása, az indítványozott tanúk meghallgatása nélkül hozott ítéletet.

[91] A Fővárosi Ítélőtábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást kiegészíti azzal, hogy a 2003. június 26-i együttműködési megállapodás 1. pontja értelmében a felperes által készített szakmai program az I. rendű alperes jogelődje pedagógiai programjának mellékletét képezi. A 9. pont szerint a felperes vagy az általa megbízott szervezet által végzett tevékenység nem minősül a közoktatási törvény 42. §-a szerinti felvételi vizsgának. A tanulói jogviszony létesítésének feltételeit – az első osztályba történő beiratkozásra vonatkozóan – a program megvalósításában résztvevő iskola pedagógiai programja határozza meg.

A megállapodás 1. számú mellékletének 10. pontja tartalmazza, hogy az Program1 megvalósítása nem érinti az iskola pedagógiai programját és helyi tantervét, a felperes a tantárgyfelosztásban szerepeltetett foglalkozások, tevékenységek sérthetetlenségét elfogadja.

[92] A fellebbezés az alábbiak szerint megalapozatlan.

[93] Az elsőfokú bíróság nem követett el olyan lényeges eljárási szabálysértést, amely folytán a perindításkor hatályban volt, ezért a jelen eljárásban még alkalmazandó rPp. 252. § (2) bekezdésében foglalt hatályon kívül helyezési ok állna fenn – az 1/2014. (VI. 30.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 1. pontjában foglaltakra is tekintettel –, a Fővárosi Ítéltábla ezért az elsőfokú ítéletet a rPp. 253. § (3) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül.

[94] A fellebbezésben foglaltakkal ellentétben az elsőfokú bíróság nem követett el lényeges eljárási szabálysértést azzal, hogy az I. és II. rendű alperest a lehetetlenülés tárgyában többször is nyilatkozattételre hívta fel, majd a felhívásnak eleget tevő nyilatkozat hiányában hozta meg döntését. A rPp. 227. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság nincs kötve a nyilatkozattételre felhívó végzéséhez, ahogy a rPp. 3. § (3) bekezdése értelmében a bizonyítást elrendelő határozatához sem.

A felperes tisztességes eljáráshoz fűződő joga ezáltal nem sérült, mivel az I. és II. rendű alpereseknek az együttműködési megállapodás lehetetlenülés folytán történt megszűnésére vonatkozó korábbi, az elsőfokú bíróság által az ítélet meghozatala során értékelt előadásaira az eljárás során a nyilatkozattételi lehetősége fennállt; azzal élt is.

[95] Nem felel meg a valóságnak a felperes azon állítása, hogy az I. és II. rendű alperes 2022. november 2-án kelt, 18. számon érkezett beadványát a tárgyalás berekesztése előtt nem ismerhette meg. Ezzel szemben a 2022. november 9-i tárgyalási jegyzőkönyvből megállapítható, hogy az előző tárgyalás óta keletkezett valamennyi irat – köztük az I. és II. rendű alperesek 18. számú beadványa és a felperes megelőző napon érkezett beadványa is – ismertetésre került.

A Fővárosi Ítéltábla megjegyzi, hogy az iratok tanúsága szerint a felperes ezt a beadványt 2022. november 14-én töltötte le. Bár az ítélet kelte ezt követő dátum, 2022. november 16., az valójában a 15.G.41.508/2022/21. számú jegyzőkönyv tanúsága szerint ténylegesen 2022. november 9-én lett kihirdetve.

Emellett az alperesek 18. számú beadványa nem tartalmaz új előadást a korábbiakhoz képest, abban nem szerepel olyan jogi érvelés, amelyre a felperesnek ne lett volna módja már korábban nyilatkozatot tenni.

Végül az I. és II. rendű alperesek e beadványát az elsőfokú bíróság a határozata meghozatalakor általa is rögzítetten nem értékelte, így mindenképpen kizárt, hogy e nyilatkozat megismerhetőségének hiánya a felperes oldalán olyan eljárásjogi sérelmet eredményezett volna, amely szükségképpen az ítélet hatályon kívül helyezéséhez és az eljárás megismétléséhez vezetne.

[96] Az elsőfokú bíróság a tényállást az ügy eldöntéséhez szükséges mértékben jórészt feltárta, annak kis mértékű kiegészítése a 2003. június 26-i együttműködési megállapodás és annak 1. számú mellékletének tartalma alapján a másodfokú eljárásban lehetséges volt.

[97] Az elsőfokú bíróság nem mellőzött olyan bizonyítást, amely a döntés szempontjából nélkülözhetetlen lett volna, így a hatályon kívül helyezésnek a rPp. 252. § (3) bekezdésében írt feltételei sem álltak fenn (PK vélemény 3. pont).

A megalapozott döntés meghozatalához a felperes által indítványozott tanúbizonyítás nem volt szükséges, a későbbiekben kifejtendők szerint.

[98] Az elsőfokú bíróság érdemben helytállóan állapította meg, hogy a kereset megalapozatlan, a Fővárosi Ítéltábla a kifejtett indokaival azonban csak részben – a hitelezői igény bejelentése elmulasztásának jogkövetkezményei tekintetében – értett egyet.

[99] A négyoldalú együttműködési megállapodás megkötésének időpontjában hatályban volt, ezért a perben irányadó rPtk. 339. § (1) bekezdése értelmében, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni.

A rPtk. 318. § (1) bekezdése szerint a szerződésszegésért való felelősségre, valamint a kártérítés mértékére a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség szabályait kell alkalmazni.

[100] Az elsőfokú bíróság helytállóan vizsgálta a felperes el nem évült, a Fővárosi Ítéltábla 2022. június 22-én kelt 16.Gf.40.164/2022/9. számú részítéletével jogerősen még el nem bírált 48.000.000 forint elmaradt haszonból álló kárigénye megalapozottságát annak függvényében, hogy a felek négyoldalú együttműködési megállapodása az OKM rendelet által bevezetett módosítások folytán, jogi okból lehetetlenült-e. Amennyiben ugyanis a megállapodás az I. és II. rendű alperesek felperes által állított szerződésszegő magatartását megelőzően, (az I. és II. rendű alpereseknek fel nem róható) lehetetlenülés folytán megszűnt, úgy ez okból kizárt, hogy a felperest az I. és II. rendű alperesek szerződésszegő magatartása által kár érte.

[101] A rPtk. 312. § (1) bekezdése értelmében, ha a teljesítés olyan okból vált lehetetlenné, amelyért egyik fél sem felelős, a szerződés megszűnik.

A (2) bekezdés kimondja, hogy ha a teljesítés olyan okból vált lehetetlenné, amelyért a kötelezett felelős, a jogosult a teljesítés elmaradása miatt kártérítést követelhet.

[102] Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy az OKM rendelet által bevezetett módosítások folytán a felek négyoldalú együttműködési megállapodásának az alperesek általi teljesítése ellehetetlenült, ennek folytán a szerződés megszűnt.

[103] Az elsőfokú bíróság megfelelően rögzítette az OKM rendelet által bevezetett módosításokat, az OM rendelet és az MKM rendelet módosult tartalmát, azonban téves jogi álláspontra helyezkedett, amikor erre tekintettel az Program1 alkalmazását kizártnak és az alperesek által a négyoldalú megállapodásban vállalt kötelezettségeket teljesíthetetlennek minősítette.

[104] Az OM rendelet 2/A. § (1) és (2) bekezdéseivel bevezetett módosítás lényege, hogy a sportiskola a pedagógiai programját a közoktatási típusú sportiskolai kerettanterv alapján készíti el, biztosítva a testnevelés tantárgy emelt szintű oktatását, továbbá az utánpótlás-nevelésével összefüggő feladatait sportegyesülettel és sportági vagy országos szakszövetséggel kötött megállapodás alapján, ezek közreműködésével látja el.

Emellett az MKM rendelet 39/J. § (1)-(4) bekezdéseivel bevezetett módosítás a feladatok ellátásához szükséges feltételek megteremtésén felül a központi sportigazgatási felelős szerv szakmai háttér intézményével kötött megállapodást írta elő. Ezen felül kizárta a sportiskola számára kötelező felvételi feladatok ellátását, előírta a tanulmányok folytatásának biztosítását azok részére is, akik nem vehetnek részt a sportiskolai kerettanterv alapján végzett oktatásban. Továbbá úgy rendelkezett, hogy a sportiskolai kerettanterv alapján végzett oktatásba az alkalmassági és fizikai képesség felmérésének megfelelő tanuló vehető fel, illetve megállapította, hogy a sportiskola működéséhez szükséges többletköltségeket a fenntartónak kell biztosítania.

[105] A felperes állításának megfelelően a sportiskolaként történő további működés és ezzel együtt az OKM rendelettel bevezetett módosítások elfogadása nem volt kötelező, azonban a sportiskolaként továbbműködéshez szükséges. Mivel a felperes maga is azt állította, hogy az I. rendű alperes jogelődje konszenzussal, a négyoldalú megállapodásban részes valamennyi fél egyetértésével kötelezte magát a sportiskolaként működés feltételei megvalósítására, a közoktatási típusú sportiskolai kerettanterv alkalmazására, nincs jelentősége annak, hogy a kötelező jelleg folytán, avagy az I. és II. rendű alperesek döntése eredményeként vált-e szükségessé az OKM rendelet által bevezetett szabályozásnak megfelelés.

[106] A 2003. június 26-i együttműködési megállapodás 1. pontja értelmében a felperes által készített szakmai program az I. rendű alperes jogelődje pedagógiai programjának mellékletét képezi.

Erre tekintettel a felperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a négyoldalú megállapodással megvalósítani kívánt Program1 nem helyettesíti az iskola pedagógiai tantervét, hanem a megállapodás szerint amellet, szabadidős tevékenységként kerül megvalósításra. Ezért önmagában az, hogy az iskola addigi pedagógiai tantervének helyébe a sportiskola központi sportiskolai kerettanterv alapján készített új pedagógiai program lépett, nem zárja ki az ezen a tanterven kívül, amellet működő szakmai program megvalósítását.

[107] Az együttműködési megállapodásban és annak mellékleteiben vállalt kötelezettségek ugyanis nem érintik az iskola kerettantervének betartását. Az 1. számú

melléklet 10. pontja kifejezetten tartalmazta, hogy az Program1 megvalósítása nem érinti az iskola pedagógiai programját és helyi tantervét, a felperes a tantárgyfelosztásban szerepeltetett foglalkozások, tevékenységek sérthetlenségét elfogadja.

[108] Az új szabályozás bevezetésével mindösszesen annyi változott, hogy az együttműködési megállapodás szerinti szakmai program megvalósítására és a szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítésére nem az addigi pedagógiai tanterv, hanem a központi sportiskolai kerettantervhez igazodó új tanterv mellett kerülhetett sor.

[109] Erre tekintettel tévedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a közoktatási típusú sportiskolai kerettanterv alkalmazása kizárja az amellet végezhető sportszakmai munkát, abba testnevelő tanárok, sportszakmai igazgatóhelyettes bevonását, koordinációs értekezlet megtartását és e sportszakmai tevékenység összehangolását a felperessel vagy az általa kiválasztott sportegyesülettel. Nem volt kizárt továbbá a tornateremnek, tornaszobának, a füves és műfüves pályának az addigiak szerinti használata, hiszen azt a megállapodás 1. számú melléklete kifejezetten csak a tanórai foglalkozásokat követően tette lehetővé.

[110] Az elsőfokú bíróság álláspontjával ellentétben az 1. számú melléklet 6. pontjában foglalt kötelezettségvállalás, az első osztályos tanulók tanulói jogviszonyának a felperes vagy az általa megbízott szervezet által készített rangsor figyelembevételével történő létesítése sem lehetetlenült, figyelemmel arra, hogy az MKM rendelet 39/J. § (3) bekezdése is ezzel egyezően sportegészségügyi alkalmassági és fizikai felmérést ír elő az iskolai felvétel feltételeként. Nem volt kizárt az, hogy a sportiskola ezen alkalmassági és fizikai képesség felmérést a felek négyoldalú megállapodása keretében, a felperes közreműködésével valósítsa meg.

[111] Az együttműködési megállapodás 9. pontja szerint a felperes vagy az általa megbízott szervezet által végzett tevékenység nem minősül a közoktatási törvény 42. §-a szerinti felvételi vizsgának. A tanulói jogviszony létesítésének feltételeit – az első osztályba történő beiratkozásra vonatkozóan – a program megvalósításában részt vevő iskola pedagógiai programja határozza meg. Mindez pedig az MKM rendelet 39/J. § (2) bekezdésének hatálybalépésével sem változott.

[112] Mivel az együttműködési megállapodásban vállalt kötelezettségek nem érintették az iskola általános pedagógiai programjának megvalósítását, a jogszabályváltozás nem tette lehetetlenné azok további teljesítését.

[113] A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy a lehetetlenülés elsőfokú bíróság által megállapított, 2007. július 3-i időpontja nem esik egybe a jogszabályváltozások 2007. március 7-i hatálybalépésével, de a II. rendű alperes képviselő-testületének 2009. július 8-i

határozatának dátumával sem. Az I. és II. rendű alperesek maguk is a 2009. július 8. napját követő lehetetlenülésre hivatkoztak, amely viszont nem állhat összefüggésben az ezt több mint két évvel megelőző jogszabályváltozással.

[114] A jogszabályváltozás folytán bekövetkezett lehetetlenülést cáfolja a felek között 2009-ig folyt szakadatlan együttműködés is.

Az I. rendű alperes jogelődje és a III. rendű alperes között 2007. június 20-án létrejött együttműködési megállapodás preambuluma szerint a törvényi szabályozás követelményének megfelelően a felek pontosítják a további együttműködés feltételeit.

A II. rendű alperes képviselő-testülete a 930/2009. (VII. 8.) számú határozatával az együttműködési megállapodás módosítására tett javaslatot a felperesnek.

A II. rendű alperes 2011. május 11-i nyilatkozata az együttműködési megállapodás felmondását tartalmazza (abban elállásra is hivatkozik). A felmondás oka a felperes szerződéses kötelezettségeinek megszegése, amelyből következően a II. rendű alperes ezen időpontban is érvényes szerződésnek tekintette a felek megállapodását, és elvárta a felperestől annak teljesítését.

[115] Mindezek alapján azt kellett megállapítani, hogy jogszabályváltozás folytán az I. és II. rendű alperes együttműködési megállapodásban vállalt kötelezettségeinek teljesítése semmilyen mértékben nem vált lehetetlenné, a szerződés nem szűnt meg, így a III. rendű alperes fizetése képtelensége elvben bekövetkezhett az egyes, felperes által hivatkozott szerződésszegő magatartások miatt.

[116] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatos megállapításaira, valamint a felperesnek a fellebbezésben is felhozott hivatkozására tekintettel rámutat arra is, hogy az előzőekben kifejtettek alapján a szerződés teljesítése lehetetlenülésének megítélését semmilyen mértékben nem befolyásolhatja az, hogy az Program1 mennyiben azonos a sportiskolai kerettantervvel, avagy, hogy az utóbbi átvette-e a felperes szakmai programjának tartalmát.

Úgyszintén nincs jelentősége a lehetetlenülés szempontjából annak a ténynek, hogy a sportiskolai működés infrastrukturális feltételei a felperes beruházásában valósulhattak meg, és az I. és II. rendű alperesek használják-e ezeket a létesítményeket.

[117] Az elsőfokú bíróság ugyanakkor nem tévedett, amikor a III. rendű alperessel szemben folyt felszámolási eljárásban a felperes hitelezői igénye bejelentésének elmaradásából a perben érvényesített kártérítési igény megalapozatlanságára következtetett.

[118] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróságnak e tekintetben kifejtett – a korábbi, részben vagy egészben hatályon kívül helyezett elsőfokú ítéletekből elmaradt – indokolásával lényegében egyetértett. Azokat az alábbiakkal egészíti ki, illetve hangsúlyozza.

[119] A rPtk. 339. § (1) bekezdésének megfogalmazásából kitűnően az eredményes kártérítés érvényesítésének feltételei a kár bekövetkezte, a felróható magatartás és a kettő közti okozati összefüggés fennállta.

[120] A rPtk. polgári jogi kárt meghatározó 355. § (4) bekezdése akként rendelkezik, hogy kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállott értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez vagy kiküszöböléséhez szükséges.

[121] A felperes azt a vagyoni előnyt, hasznót, amely az I-II. rendű alperesek szerződésszegő magatartása folytán maradt el, a III. rendű alperessel szembeni 48.000.000 forint rendszerhasználati díjban jelölte meg.

[122] A rPp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a rendszerhasználati díj követelés megillette, annak elmaradása az I-II. rendű alperesek jogellenes magatartására visszavezethető kárként jelentkezik.

[123] Az elsőfokú bíróság indokolásából is következően a kártérítés elemei közül a jelen esetben a kár megléte hiányzik az alábbiak szerint.

[124] A felperes a III. rendű alperessel szemben folyt felszámolási eljárásban, általa sem vitatottan, hitelezői igénybejelentést egyáltalán nem tett, noha attól nem volt elzárva.

[125] A Csődtv. 37. § (1) és (2) bekezdései az adóssal szemben fennálló hitelezői igények határidőben bejelentésének kötelezettségét írják elő.

A (3) bekezdés értelmében az (1)-(2) bekezdésekben foglalt esetekben a 180 napos határidő elmulasztása jogvesztéssel jár.

[126] Kétségtelen, hogy a Cstv. 37. § (3) bekezdése szerinti jogvesztés csak a felperesnek a III. rendű alperessel szemben érvényesíthető követelése tekintetében következett be. A felperes kártérítési igényének I. és II. rendű alperessel szembeni eredményes érvényesíthetőségét kizárja azonban, hogy az érvényesíteni kívánt elmaradt haszon a III. rendű alperessel szembeni olyan követelés meg nem fizetésének a következménye, amely követelés jogvesztés folytán megszűnt. A felperes a kártérítési követelését a III. rendű alperes fizetési kötelezettsége nem teljesítésére alapítja, de e fizetési kötelezettség a hitelezői igény bejelentésére szabott határidő elteltével naturalis obligatióként sem áll fenn.

[127] Az elmaradt haszonként érvényesíteni kívánt kártérítés tényállási elemei közül a felperest ért kár bekövetkezte azért nem állapítható meg, mert ahhoz a III. rendű alperessel szembeni, a jogvesztés folytán elenyészett követelés fennállta lett volna szükséges.

[128] Amennyiben ugyanis a felperesnek nem áll fenn követelése a III. rendű alperessel szemben, úgy nincs olyan bevétel, haszon, vagyoni előny, amely az I-II. rendű alperesek jogellenes magatartásával okozati összefüggésben maradt el, és mint ilyet az I. és II. rendű alperesektől kártérítés címén követelhetne. Az egyösszegben esedékessé vált rendszerhasználati díj bevételtől ezért a felperest nem az állított károkozó magatartások fosztották meg, így e magatartásokkal okozati összefüggésben kára sem keletkezhetett.

[129] Az elsőfokú bíróság tehát nem tévedett, amikor azt állapította meg, hogy a felperes az elmaradt haszonként állított rendszerhasználati díj bevételtől nem az I. és II. rendű alperesek szerződésszegő magatartása miatt esett el, hanem azért, mert a III. rendű alperessel szembeni követelése megszűnt.

[130] A kár bizonyításának sikertelensége a Pp. 3. § (3) bekezdése alapján a felperes terhére esik.

[131] A kártérítés kár tényállási elemének hiánya a keresetet megalapozatlanná teszi, annak elutasítása helytálló volt.

[132] Az ügy fentiek szerinti jogi megítélésén a felperes által felvetett morális kérdések sem változtatnak; a felperes a követelése megszűnése miatt az elmaradt hasznát az I. és a II. rendű alperestől megalapozottan nem követelheti.

[133] Az elsőfokú bíróság ezért a Pp. 3. § (4) bekezdése alapján szükségtelenként helytállóan mellőzte az I. és II. rendű alperesek károkozó magatartásainak megvalósulására és az azok, valamint a kár közötti okozati összefüggés bizonyítására indítványozott tanúmeghallgatásokat. Ugyanezen okból a Fővárosi Ítéltábla szintén mellőzte a bizonyítási indítványok teljesítését.

[134] A Fővárosi Ítéltábla a kifejtettek alapján az elsőfokú bíróság érdemben helytálló ítéletét – részben eltérő indokolással – a rPp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[135] Az elsőfokú bíróság a felperest az illetékfeljegyzési joga folytán meg nem fizetett eljárási illeték államnak megfizetésére – az akkor hatályos szabályozásnak megfelelően – a külön felhívás kézhezvételének határidejével kötelezte.

[136] A polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és az állam által megelőlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet módosításáról szóló 26/2022. (XII. 6.) IM rendelet – egyéb átmeneti rendelkezés hiányában – a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazandó. A 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 2023. január 1-jétől hatályos, a 26/2022. (XII. 6.) IM rendelet 1. §-ával módosított 3. § (2) bekezdése értelmében ha a bíróság a határozatában az illeték viseléséről dönt, határozatában megjelöli a fizetendő illeték összegét [a) pont], felhívja a megfizetésre kötelezett személyt, hogy az illetéket az állami adó- és vámhatóság által közzétett illetékbevételei számla javára az esedékesség napjáig fizesse be [b) pont], tájékoztatást ad a fizetési kötelezettség illetékekről szóló törvény szerinti esedékességének időpontjáról [c) pont], megjelöli az állami adó- és vámhatóság illetékbevételei számlájának számát [d) pont] és tájékoztatást ad arról, hogy az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni [e) pont].

[137] A Fővárosi Ítéltábla ezért az ítéletnek az eljárási illeték külön felhívásra történő megfizetését előíró részét azzal hagyta helyben, hogy – a jogszabályváltozásra tekintettel – a felperes az államnak járó illetéket az esedékesség napjáig köteles megfizetni az állami adó- és vámhatóság illetékbevételei számlájára.

[138] A Fővárosi Ítéltábla tájékoztatja a felperest, hogy az esedékesség időpontja a jelen ítélet jogerőre emelkedésétől számított 60. nap.

[139] A Fővárosi Ítéltábla a fentieknek megfelelően tájékoztatásul közli továbbá, hogy az eljárási illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára kell megfizetni. Az illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint e határozat jogerőre emelkedését (2023. május 10.) követő 60. napon válik esedékessé.

Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

[140] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a pervesztes felperes a rPp. 239. §-a szerint alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján az alperesek másodfokú perkölségének megfizetésére köteles.

[141] A Fővárosi Ítéltábla az I. és II. rendű alperesek ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségének összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján – a felkészüléshez és a tárgyaláson részvételhez szükséges 8 órányi időtartam, valamint az ügyvédi megbízás szerinti 15.000 forint + áfa óradíj figyelembevételével – 120.000 forint + áfa összegben, a III. rendű alperesét az IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja, (5) és (6) bekezdése alapján, a kifejtett jogi képviselői tevékenységhez képest mérsékelve, azzal arányosan 120.000 forint összegben állapította meg.

[142] A hatályon kívül helyezés folytán újra megismételt eljárásban a felperes a fellebbezési illeték megfizetése alól az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 51. § (1) bekezdése értelmében mentesül.

Budapest, 2023. május 10.

dr. Rutkai Éva s.k.
a tanács elnöke

dr. Kolozs Balázs s.k.
előadó bíró

dr. Benedek Szabolcs s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: